

روابط و تجانس ساختاری - فرهنگی کردستان عراق با سایر سیستم های سیاسی - فضایی منطقه :

۳-۳- موقعیت جغرافیایی و ژئوپلیتیکی کردستان به گونه ای است که اولاً در شبکه ی از سیستم های سیاسی فضایی و تمدنی متنوع گرفتار آمده و تحولات آن محصول دروندا سیستم های منطقه ای و نیز فرا منطقه ای است. ثانیاً کردستان خود به عنوان یک سیستم در تحولات منطقه ای و جهانی نقش آفرینی نموده و بر الگوهای ژئوپلیتیکی همگرائی و واگرائی تاثیر می گذارد.

این سیستم به عنوان جزئی از خاور میانه بالاجزا و عناصر دیگر منطقه تعامل داشته و از آن تاثیر پذیرفته و متقابلاً بر آن تاثیر می گذارد. شمال عراق که به عنوان جزیی از سیستم کردستان، محسوب می شود به لحاظ جغرافیایی تقریباً از موقعیت مرکزی در آن برخوردار است. لذا انتظار می رود بیشترین تعامل را با سایر اجزای سیستم داشته باشد. (حافظ نیا ، ۱۳۸۶ ، ۳۰)

بدر نظر گرفتن سیستم کردستان عراق به عنوان یک سیستم فضایی جداگانه، می توان روابط آن را با سیستم های سیاسی - فضایی پیرامونی در قالب چهار سطح ذیل بررسی نمود:

۳-۳-۱- سطح اول : روابط با بخش های کردنشین کشورهای پیرامونی:

این سطح شامل بخش های کردنشین پیرامونی سیستم حکومت منطقه ای کردستان عراق می باشد که جزیی از سیستم های سیاسی - فضایی منطقه خاورمیانه محسوب می شوند و به درون کشورهای ایران ، ترکیه و سوریه کشیده می شوند. این اجزاء از یک طرف درحاشیه سیستم های ملی قرار داشته و از سویی دیگر از موقعیت پیرامونی نسبت به بخش مرکزی کردستان عراق برخوردار است. لذا این مناطق هویتی دوگانه دارند. از یک سو جزو سیستم کردستان به حساب می آیند و از سوی دیگر جزو سیستم دولت های ملی خود محسوب می گردند. (همان ، ۳۱)

سیستم فضایی - سیاسی کردستان عراق بیشترین تجانس ساختاری - فرهنگی را با این سطح یعنی بخش های کردنشین پیرامونی خویش دارد و به تبع آن بیشترین روابط اجتماعی - فرهنگی را نیز با آنها برقرار می نماید.